

Forenede sager C-34/95, C-35/95 og C-36/95

Konsumentombudsmannen (KO) mod De Agostini (Svenska) Förlag AB og TV-Shop i Sverige AB

(anmodninger om præjudiciel afgørelse
indgivet af Marknadsdomstolen)

»Direktivet om 'fjernsyn uden grænser' — fjernsynsreklame udsendt
fra en medlemsstat — forbud mod vildledende reklame —
forbud mod reklame, der henvender sig til børn«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat F.G. Jacobs fremsat den 17. september 1996	3847
Domstolens dom af 9. juli 1997	3875

Sammendrag af dom

1. *Fri udveksling af tjenesteydelser — tv-radiospredningsvirksomhed — direktiv 89/552 — fjernsynsreklame — kontrol med overholdelsen af direktivets bestemmelser — kontrol pålagt den medlemsstat, hvorfra udsendelserne bringes — nationale bestemmelser om beskyttelse af forbrugerne mod vildledende reklame — foranstaltninger over for en annoncør på grund af en fjernsynsreklame, der udsendes fra en anden medlemsstat — tilladt — betingelse — foranstaltningerne må ikke hindre selve retransmissionen af fjernsynsudsendelser fra en anden medlemsstat*
(Rådets direktiv 84/450 og 89/552)

2. *Frie varebevægelser — kvantitative restriktioner — foranstaltninger med tilsvarende virkning — begreb — hindringer som følge af nationale bestemmelser, som uden forskelsbehandling regulerer bestemte former for salg — traktatens artikel 30 finder ikke anvendelse — fjernsynsreklame — bestemmelser om vildledende reklame — foranstaltninger over for en annoncør på grund af en fjernsynsreklame, der udsendes fra en anden medlemsstat — tilladt — betingelser*
(EF-traktaten, art. 30 og 36)

3. *Fri udveksling af tjenesteydelser — restriktioner — fjernsynsreklame — bestemmelser om vildledende reklame — foranstaltninger over for en annoncør på grund af en fjernsynsreklame, der udsendes fra en anden medlemsstat — begrundet i almene hensyn — betingelser*
(EF-traktaten, art. 56 og 59)

4. *Fri udveksling af tjenesteydelser — tv-radiospredningsvirksomhed — direktiv 89/552 — fjernsynsreklame — kontrol med overholdelsen af direktivets bestemmelser — kontrol pålagt den medlemsstat, hvorfra udsendelserne bringes — nationale bestemmelser, der særlig tager sigte på at regulere fjernsynsreklamers indhold af hensyn til beskyttelse af mindreårige — anvendelse på udsendelser fra andre medlemsstater — ikke tilladt*
(Rådets direktiv 89/552, art. 16 og 22)

1. Direktiv 89/552 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed er ikke til hinder for, at en medlemsstat i henhold til generelle bestemmelser om beskyttelse af forbrugerne mod vildledende reklame træffer foranstaltninger, herunder opstiller forbud eller udsteder påbud, over for en annoncør på grund af en fjernsynsreklame, som udsendes fra en anden medlemsstat, på betingelse af, at sådanne foranstaltninger ikke hindrer selve retransmissionen på medlemsstatens område af fjernsynsudsendelser fra den anden medlemsstat.

ikke må hindre retransmission på deres område af fjernsynsudsendelser fra andre medlemsstater af grunde, der vedrører fjernsynsreklamer og sponsorvirksomhed, indebærer det dog ikke, at anvendelse af andre regler end regler, der specielt angår udsendelse og distribution af programmer, fuldstændig og uden videre udelukkes. Direktivet er principielt ikke til hinder for at anvende nationale bestemmelser, som generelt tager sigte på at beskytte forbrugerne, uden at der dog derved indføres en fornyet kontrol af fjernsynsudsendelser ud over den, udsendelsesmedlemsstaten er forpligtet til at foretage.

Selv om direktivet bestemmer, at medlemsstaterne skal sikre modtagefrihed og

Desuden ville direktiv 84/450 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes

love og administrative bestemmelser om vildledende reklame — hvori det bl.a. i artikel 4, stk. 1, bestemmes, at medlemsstaterne påser, at der findes tilstrækkelige og effektive muligheder for kontrol med vildledende reklame af interesse for forbrugerne såvel som konkurrenterne og offentligheden i almindelighed — miste sit indhold for så vidt angår fjernsynsreklamer, hvis modtagermedlemsstaten overhovedet ikke havde mulighed for at gribe ind over for en annoncør, og at dette ville være i modstrid med, hvad Fællesskabets lovgivningsmyndighed udtrykkeligt har ønsket.

bestemmelser i sin nationale lovgivning om vildledende reklame træffer foranstaltninger over for en annoncør på grund af en fjernsynsreklame, der udsendes fra en anden medlemsstat, medmindre bestemmelserne ikke, hverken retligt eller faktisk, påvirker afsætningen af indenlandsk fremstillede varer og varer fra andre medlemsstater på samme måde, medmindre de ikke er nødvendige for at varetage tvingende almene hensyn, herunder hensynet til god handelsskik og forbrugerbeskyttelse, eller et af de mål, der er anført i traktatens artikel 36, eller medmindre de ikke står i rimeligt forhold til det tilsigtede mål, eller disse mål eller tvingende hensyn kan nås eller varetages ved foranstaltninger, som i mindre grad begrænser samhandelen inden for Fællesskabet.

2. Nationale bestemmelser, som begrænser eller forbyder bestemte former for salg, falder ikke ind under traktatens artikel 30, forudsat at de finder anvendelse på alle de berørte erhvervsdrivende, der udøver virksomhed i indlandet, og forudsat at bestemmelserne, såvel retligt som faktisk, påvirker afsætningen af indenlandsk fremstillede varer og varer fra andre medlemsstater på samme måde. En lovgivning, hvorefter det ikke er tilladt at benytte fjernsynsreklame i en bestemt erhvervssektor, må antages at angå bestemte former for salg af de berørte varer, idet den forbyder en bestemt form for salgsfremmende foranstaltning for en bestemt afsætningsmetode.

3. Traktatens artikel 59 skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at en medlemsstat på grundlag af bestemmelser i sin nationale lovgivning om vildledende reklame træffer foranstaltninger over for en annoncør på grund af en fjernsynsreklame, der udsendes fra en anden medlemsstat. Det tilkommer dog den forelæggende ret at efterprøve, om bestemmelserne er nødvendige for at varetage tvingende almene hensyn, herunder hensynet til god handelsskik og forbrugerbeskyttelse, eller et af de mål, der er anført i traktatens artikel 56, om de står i rimeligt forhold til det tilsigtede mål, og om disse mål eller tvingende hensyn ikke kunne nås eller varetages ved foranstaltninger, som i mindre grad begrænser samhandelen inden for Fællesskabet.

Heraf følger, at traktatens artikel 30 skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at en medlemsstat på grundlag af

4. Direktiv 89/552 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed skal fortolkes således, at det er til hinder for at bringe en bestemmelse i en national lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, hvorefter en fjernsynsreklame, der udsendes i reklamesendetiden, ikke må være beregnet på at fange opmærksomheden hos børn under 12 år, i anvendelse på fjernsynsudsendelser fra andre medlemsstater.

Direktivet indeholder et fuldstændigt system af bestemmelser, der specielt angår beskyttelse af mindreårige mod fjernsynsprogrammer i almindelighed og fjernsynsreklamer i særdeleshed, og det er

udsendelsesmedlemsstaten, der skal sikre, at disse bestemmelser overholdes. Bestemmelserne indebærer ganske vist ikke, at det er forbudt at anvende bestemmelser i modtagermedlemsstaten, som har til formål i almindelighed at beskytte forbrugerne eller mindreårige, forudsat at denne anvendelse af bestemmelserne ikke hindrer egentlig retransmission på modtagermedlemsstatens område af udsendelser fra en anden medlemsstat. De er dog til hinder for, at bestemmelser i modtagermedlemsstaten, hvorved fjernsynsreklammers indhold reguleres af hensyn til beskyttelse af mindreårige, bringes i anvendelse på udsendelser fra andre medlemsstater, idet dette vil indebære, at man indfører en fornyet kontrol ud over den, udsendelsesmedlemsstaten er forpligtet til at udføre i henhold til direktivet.